

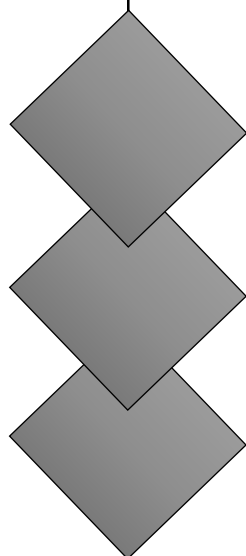

مدرسه عالی و دانشگاه شهید مطهری (ره)

شیوه‌نامه

اخذ واحد، تصویب و ارزشیابی

پایان‌نامه کارشناسی ارشد

تحصیلات تکمیلی

آذرماه ۱۴۰۲

شیوه‌نامه اخذ واحد، تصویب و ارزشیابی پایان‌نامه کارشناسی ارشد در مدرسه عالی و دانشگاه شهید مطهری^(۵)

با توجه به طولانی شدن سنوات تحصیلی برخی از طلاب و دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و مشکلاتی که این مسأله در روند بهینه خدمات آموزشی و دانشجویی دانشگاه ایجاد نموده، «شیوه‌نامه اخذ واحد، تصویب و ارزشیابی پایان‌نامه کارشناسی ارشد» در جلسه شماره ۲۸ شورای آموزشی دانشگاه شهید مطهری^(۵) مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۳۰ تصویب شد. این شیوه‌نامه در راستای بهبود فرایند و حسن اجرای بندهای ۲۱ تا ۲۷ «آیین‌نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته» مصوب جلسه ۸۶۶ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۰۴ و همچنین مواد ۲۶ تا ۳۸ «آیین‌نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره‌های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی» مصوب جلسه ۹۶۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ و نیز به منظور اجرای بهتر و دقیق‌تر سایر آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های مربوط به تصویب و دفاع پایان‌نامه که از سوی معاونت محترم آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه ابلاغ شده است، در مدرسه عالی و دانشگاه شهید مطهری^(۵) لازم‌الاجراست.

• مرحله تصویب و اخذ واحد پایان‌نامه

ماده ۱. با توجه به «آیین‌نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته» و «آیین‌نامه یکپارچه مقررات آموزشی» و در نظر گرفتن تعداد واحدهای آموزشی این مجموعه، تمامی طلاب و دانشجویان در حال تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد موظفند تا نیمسال چهارم تحصیلی، استاد راهنما و پیشنهاد (پروپوزال) خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب دانشگاه برسانند.

تبصره ۱. در صورت عدم تصویب موضوع تا نیمسال چهارم تحصیلی، هزینه افزایش سنوات طبق مصوبه هیأت امناء از دانشجو اخذ خواهد شد. همچنین ثبت نام دانشجو در نیمسال پنجم تحصیلی به صورت مشروط انجام می‌گردد و دانشجو کتباً و از طریق کاربرگ تهیه شده از سوی واحد تحصیلات تکمیلی متعهد می‌گردد تا پایان نیمسال پنجم تحصیلی موضوع خود را به تصویب گروه برساند.

تبصره ۲. با توجه به ماده ۳۲ «آیین‌نامه یکپارچه مقررات آموزشی» و با در نظر گرفتن تعداد واحدهای آموزشی مجموعه، چنانچه دانشجو تا پایان نیمسال تحصیلی پنجم، پیشنهاد خود را به تصویب دانشگاه نرساند، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۳. تشخیص موارد ضرورت بر عهده شورای آموزشی است.

ماده ۲. دانشجو باید به منظور شروع فرایند تصویب موضوع پایان‌نامه، «پیشنهاد اجمالی» خود را - که از طریق سایت دانشگاه قابل دریافت است - صرفاً از طریق «ایمیل تحصیلات تکمیلی» به کارشناس گروه تحویل دهد. پس از تحویل پیشنهاد به گروه توسط کارشناس، مدیر گروه ابتدا نسبت به کنترل ظرفیت اساتید راهنما و مشاور (مطابق مصوبه هیأت امناء) اقدام کرده و پس از بررسی، آن را در دستور شورای گروه - که با حضور حداقل چهار نفر از اعضا رسمیت می‌یابد - قرار می‌دهد. استاد راهنما از میان اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید مطهری^(۵) (یا خارج از دانشگاه با مجوز معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی) انتخاب می‌شود.

تبصره ۱. مطرح شدن «پیشنهاد اجمالی» در جلسه گروه، منوط به تأیید چارچوب شکلی آن توسط کارشناس پژوهش یا کارشناس گروه می‌باشد. تبصره ۲. در صورت موافقت گروه با موضوع، دانشجو موظف است حداکثر تا یک ماه، «پیشنهاد تفصیلی» خود را جهت ارجاع به داور - که یکی از حاضران در جلسه تصویب موضوع بوده و نام او به منظور ارزیابی پیشنهاد تفصیلی در صورت جلسه قید شده است - به ایمیل تحصیلات تکمیلی ارسال کند.

تبصره ۳. در صورت نیازمندی به اصلاحات، دانشجو موظف است حداکثر تا دو هفته، نسبت به اعمال اصلاحات و ارسال مجدد به ایمیل تحصیلات تکمیلی اقدام نماید.

تبصره ۴. در صورت رد موضوع، چنانچه دانشجو حائز شرایط ماده ۳ این شیوه‌نامه نمی‌باشد، موظف است تحت نظارت اساتید راهنما و مشاور، حداکثر تا یک ماه، پیشنهاد خود را با موضوع جدید به ایمیل تحصیلات تکمیلی ارسال کند.

ماده ۳. پس از تأیید پیشنهاد تفصیلی توسط داور، دانشجو باید حداکثر ظرف یک هفته نسبت به بارگذاری پیشنهاد خود در ایرانداک با رعایت موارد شکلی اقدام نماید.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجو دقت کافی را نسبت به رعایت موارد شکلی نداشته باشد و پیشنهاد او توسط کارشناس برای انجام اصلاحات مجدد عودت داده شود، مسئولیت به تأخیر افتادن فرایند دفاع بر عهده خود دانشجو می‌باشد.

ماده ۴. دانشجو موظف است پس از انتخاب واحد پایان‌نامه و تصویب پیشنهاد، تا اتمام نگارش پایان‌نامه در نیمسال (های) بعد نیز واحد پایان‌نامه را اخذ کند. عدم انتخاب واحد در هر نیمسال توسط دانشجو به منزله انصراف از تحصیل می‌باشد.

• مرحله نگارش پایان‌نامه

ماده ۵. دانشجو موظف است در تمامی مراحل تدوین پایان‌نامه مطابق با ضوابط مصوب دانشگاه از جمله «شیوه‌نامه نگارش پایان‌نامه/رساله» و «تعهدنامه منشور اخلاق پژوهش پایان‌نامه/رساله» و ضوابط وزارت علوم از جمله «دستورالعمل نحوه بررسی تخلفات پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری» در چارچوب زمان بندی عمل کند.

ماده ۶. دفاع از پایان‌نامه پس از اتمام واحدهای آموزشی امکان‌پذیر می‌باشد. دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد پس از پایان دوره آموزشی و حداقل شش ماه پس از تاریخ تصویب پیشنهاد می‌تواند از پایان‌نامه خود دفاع کند.

تبصره ۱. در صورت تمایل دانشجو، انجام دفاع قبل از اتمام شش ماه با اخذ تأیید کفایت علمی پایان‌نامه توسط استاد راهنما و تصویب شورای آموزشی امکان‌پذیر خواهد بود.

ماده ۷. «تمدید سنوات» برای نیمسال هفتم تحصیلی، مستلزم اخذ موافقت «کمیسیون بررسی موارد خاص» و پرداخت هزینه طبق مصوبه هیأت امناء خواهد بود. همچنین به منظور تمدید سنوات، دانشجویان پسری که از معافیت تحصیلی استفاده می‌کنند، لازم است جهت اخذ سنوات ارفاقی اول معافیت تحصیلی نظام‌وظیفه به آموزش مراجعه نمایند. فرصت اخذ سنوات ارفاقی نظام‌وظیفه حداکثر تا سه ماه می‌باشد.

ماده ۸. دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد باید از تاریخ تصویب موضوع پایان‌نامه در گروه، دو گزارش پیشرفت تحصیلی پس از هر سه ماه به همراه تأیید استادان راهنما و مشاور و در قالب کاربرگ‌ای تهیه شده به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارائه کند. برای این منظور دانشجو باید به صورت ذیل اقدام کند:

آ- برای ارائه گزارش اول، فصل ۱ به رؤیت استادان راهنما و مشاور رسانده شود و سپس نسخه الکترونیکی آن در قالب سی دی، به کاربرگ گزارش ضمیمه گردد.

ب- برای ارائه گزارش دوم، فصل‌های ۲ و ۳ به رؤیت استادان راهنما و مشاور رسانده شود و سپس نسخه الکترونیکی آن در قالب سی دی، به کاربرگ گزارش ضمیمه گردد.

تبصره ۱. چنانچه دانشجو گزارش‌های پیشرفت کار خود را در زمان‌های مقرر ارائه نکند، ثبت نام دانشجو در نیمسال بعد مسدود و وضعیت وی معلق خواهد شد و تصمیم‌گیری در مورد وضعیت دانشجو بر عهده شورای آموزشی خواهد بود.

تبصره ۲. موافقت با درخواست دفاع از پایان‌نامه، منوط به ارائه به موقع گزارش پیشرفت تحصیلی است.

ماده ۹. کلیه درخواست‌های دانشجو شامل تغییر اساتید راهنما یا مشاور و تغییر در عنوان (حتی به شکل جزئی) مشروط بر آنکه حداکثر یک نیمسال تحصیلی از تصویب موضوع نگذشته باشد، از طریق تکمیل کاربرگ مشخص شده و تحویل آن به تحصیلات تکمیلی و

درنهایت پس از تأیید گروه آموزشی مربوطه امکان‌پذیر است. عنوان پیشنهادی جدید پس از تصویب در گروه قطعی شده و غیرقابل تجدیدنظر خواهد بود.

ماده ۱۰. دانشجوی کارشناسی ارشد به جهت آشنایی بهتر با فرایند دفاع و بهبود عملکرد پژوهشی خود، موظف است پیش از برگزاری جلسه دفاع خود، حداقل در یکی از جلسات دفاع از پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته خود به طور کامل حضور پیدا کند. به همین جهت و به منظور در نظر گرفتن ظرفیت جلسه، لازم است دانشجو از قبل و از طریق کاربرگ تهیه‌شده درخواست خود را مبنی بر حضور در جلسه موردنظر به تحصیلات تکمیلی اعلام نماید.

ماده ۱۱. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین پایان‌نامه مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش یا شورای آموزشی دانشگاه اثبات گردد، با رعایت ضوابط تعیین‌شده توسط شورای مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود و تحصیلات تکمیلی نیز می‌تواند فرایند نگارش یا دفاع از پایان‌نامه دانشجو را متوقف کند.

• مرحله قبل از دفاع

ماده ۱۲. پس از اتمام نگارش پایان‌نامه مطابق با «شیوه‌نامه نگارش پایان‌نامه/رساله»، دانشجو موظف است با توجه به زمان بر بودن بررسی دقیق شکلی و همچنین هماهنگی جهت برگزاری جلسه دفاع، حداقل یک ماه پیش از تاریخ برگزاری دفاع، کاربرگ «درخواست برگزاری جلسه دفاع» را با نظارت استاد راهنما تکمیل و به همراه «تعهدنامه منشور اخلاق پایان‌نامه/رساله» و گواهی شرکت در حداقل یک جلسه دفاع از پایان‌نامه سایر دانشجویهای کارشناسی ارشد به تحصیلات تکمیلی ارائه نماید. پیش از آن لازم است دانشجو نسبت به انجام دادن امور ذیل اقدام کرده باشد:

أ. ثبت متن کامل پایان‌نامه در سامانه «همانندجویی ایرانداک» جهت بررسی مشابهت یابی توسط کارشناس پژوهش

ب. تحویل فایل الکترونیکی پایان‌نامه به کارشناس پژوهش (برگزاری جلسه دفاع، منوط به احراز کفایت شکلی پایان‌نامه توسط کارشناس پژوهش مبنی بر انطباق آن با «شیوه‌نامه نگارش پایان‌نامه/رساله» است)

تبصره ۱. حداکثر مشابهت موردقبول برای متن پایان‌نامه ۲۰ درصد است، به شرط آنکه درصد مشابهت از هر منبع بیشتر از ۱۰ درصد نباشد.

تبصره ۲. در صورتی که درصد مشابهت متن پایان‌نامه ضمن رعایت میزان درصد مشابهت قابل قبول از هر منبع، حداکثر تا ۲۵ درصد باشد، تصمیم‌گیری برعهده تحصیلات تکمیلی است.

تبصره ۳. کارشناس پژوهش موظف است قبل از برگزاری جلسه دفاع، «تأییدیه همانندجویی» و «تأییدیه کفایت شکلی پایان‌نامه» را به تحصیلات تکمیلی تحویل دهد.

ماده ۱۳. حداکثر زمان تحویل پایان‌نامه برای تعیین زمان جلسه دفاع برای دانشجویان کارشناسی ارشد در نیمسال اول تحصیلی ۳۰ دی‌ماه و در نیمسال دوم تحصیلی ۳۱ مردادماه می‌باشد. درخواست‌هایی که پس از این دو زمان به تحصیلات تکمیلی داده شود، جهت انجام کارهای اداری و ارزیابی کیفی، به ترم بعد موکول خواهد شد.

تبصره ۱۵. تشخیص موارد ضرورت برعهده تحصیلات تکمیلی است.

ماده ۱۴. نسخه نهایی پایان‌نامه (پس از احراز کفایت شکلی از سوی معاونت پژوهش) باید با هماهنگی واحد تحصیلات تکمیلی حداقل دو هفته پیش از تاریخ دفاع، برای داوران فرستاده شود. بدیهی است این واحد در صورتی که تحویل نسخ در زمان مقرر صورت نپذیرد، از هرگونه همکاری جهت تسریع در تشکیل جلسه دفاع معذور است.

ماده ۱۵. هماهنگی با داوران برای روز و ساعت دفاع، بر عهده مدیر گروه و با همکاری کارشناس گروه و بدون دخالت و اطلاع دانشجو صورت می‌گیرد. زمان تشکیل جلسه دفاع با موافقت مدیریت تحصیلات تکمیلی قطعیت یافته و رسماً اعلام می‌گردد. به همین منظور، روز و ساعت قطعی هماهنگ شده برای برگزاری جلسه دفاع را مدیر گروه کتباً از طریق کارشناس گروه به تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام خواهد کرد. تبصره ۱. ساعت برگزاری جلسه دفاع نباید با وقت اذان تداخل داشته باشد.

تبصره ۲. زمان و مکان برگزاری جلسه دفاع توسط نماینده تحصیلات تکمیلی به شکل مقتضی اطلاع‌رسانی خواهد شد.
ماده ۱۶. صدور مجوز دفاع، منوط به دارا بودن تمامی شرایط مذکور در آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های آموزشی دانشگاه است.

• مرحله جلسه دفاع

ماده ۱۷. مسؤولیت اجرایی جلسه و نظارت بر حسن اجرای آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌ها، بر عهده نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.
ماده ۱۸. چنانچه پایان‌نامه نیازمند اصلاح باشد، اصلاحات مورد نظر توسط استاد راهنما در «کاربرگ اصلاحات پایان‌نامه/رساله» ثبت خواهد شد.

تبصره ۱. با نظر هیأت داوران در «کاربرگ اصلاحات پایان‌نامه/رساله» قید شود که تأیید نهایی اصلاحات بر عهده چه کس/کسانی خواهد بود.
تبصره ۲. دانشجو موظف است اصلاحات نوشته‌شده در «کاربرگ اصلاحات پایان‌نامه/رساله» را با دقت و در مهلت مقرر اعمال کرده و ضمن مشخص کردن موارد اصلاح‌شده در فایل الکترونیکی نهایی، کاربرگ «تأیید اعمال اصلاحات» را از تحصیلات تکمیلی دریافت کرده و به امضای استاد/اساتید ناظر و در نهایت مدیرکل تحصیلات تکمیلی برساند. واضح است که گذراندن مراحل بعدی آموزشی تا زمان دانش‌آموختگی و صدور دانشنامه، منوط به ارائه پایان‌نامه با رعایت موارد اصلاحی مذکور است.

تبصره ۳. با نظر به تبصره ۲ ماده ۳۶ «آیین‌نامه یکپارچه مقررات آموزشی» حداکثر زمان اصلاح پایان‌نامه پس از برگزاری جلسه دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، سه ماه می‌باشد. با توجه به اینکه ممکن است اصلاحات انجام‌شده توسط دانشجو مورد تأیید قرار نگیرد و دانشجو ملزم به اعمال دوباره اصلاحات گردد، واضح است که انجام دادن اصلاحات نباید به روزهای پایانی این مهلت سه‌ماهه موکول شود. هیأت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تأیید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی و عدم قبولی پایان‌نامه را تعیین تکلیف کند.

ماده ۱۹. مطابق با تبصره ۳ ماده ۳۶ آیین‌نامه مذکور، چنانچه ارزشیابی پایان‌نامه مردود اعلام شود، با تأیید هیأت داوران، حداکثر یک نیمسال تحصیلی به دانشجو اجازه داده می‌شود تا پس از اعمال نظرهای اصلاحی هیأت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از پایان‌نامه خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از پایان‌نامه در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۱. چنانچه ارزشیابی پایان‌نامه غیرقابل قبول (کمتر از ۱۴) باشد، دانشجو موظف است ظرف یک هفته نسبت به تعیین تکلیف در خصوص دفاع مجدد پایان‌نامه اقدام کند.

• مرحله بعد از دفاع

ماده ۲۰. مطابق با ماده ۳۶ «آیین‌نامه یکپارچه مقررات آموزشی»، ارزشیابی پایان‌نامه به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود:

- مردود (کمتر از ۱۴)

- قبول با درجه؛ متوسط (۱۵-۱۴)، خوب (۱۷-۱۶)، خیلی خوب (۱۸-۱۸/۹۹) یا عالی (۲۰-۱۹)

تبصره ۱. مطابق با تبصره ۱ ماده ۳۶ آیین‌نامه یادشده، تغییر نمره پایان‌نامه که توسط هیأت داوران تأیید شده است توسط سایر مراجع دانشگاه، به هیچ‌عنوان مجاز نیست.

ماده ۲۱. دانشجو باید پس از برگزاری جلسه دفاع و اعمال اصلاحات و تحویل تأییدیه آن به واحد تحصیلات تکمیلی، با رعایت تمامی مفاد «شیوه‌نامه نگارش پایان‌نامه/رساله» پایان‌نامه خود را آماده و پس از تکمیل کار برگ «تحویل نسخه/نسخ»، نسبت به ارائه یک نسخه فیزیکی به همراه فایل word و PDF به کتابخانه دانشگاه اقدام نماید. همچنین دانشجو موظف است یک عدد لوح فشرده - که مشتمل بر یک فایل word و یک فایل PDF از پایان‌نامه است - را در کاور طراحی شده قرار داده و به تحصیلات تکمیلی دانشگاه تحویل دهد. همچنین دانشجو موظف است در صورتی که هر یک از اساتید راهنما یا مشاور تمایل داشته باشند، یک مجلد از پایان‌نامه را به آن‌ها تحویل دهد.

ماده ۲۲. مطابق با تبصره ۲ ماده ۳۷ آیین‌نامه «آیین‌نامه یکپارچه مقررات آموزشی»، در صورتی که دانشجو با اتمام سنوات تحصیلی موفق به دفاع از پایان‌نامه نشود، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۱. مطابق با تبصره ۲ ماده ۳۷ آیین‌نامه یادشده، دانشگاه می‌تواند به دانشجویی که به هر دلیل نتواند در سنوات مجاز، دوره تحصیلی را به پایان برساند، برابر ضوابط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را اعطا کند.

تبصره ۲. مطابق با تبصره ۵ ماده ۳۷ آیین‌نامه یادشده، تاریخ دانش‌آموختگی، روز دفاع و کسب درجه قبولی از پایان‌نامه است.

این شیوه‌نامه در ۲۲ ماده و ۲۴ تبصره در جلسه شماره ۲۸ شورای آموزشی دانشگاه شهید مطهری^(ره) مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۳۰ مطرح و تصویب شد و از یکم آذرماه ۱۴۰۲ برای طلاب و دانشجویان لازم‌الاجراست و تمامی آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های پیشین این دانشگاه در این زمینه ملغی اعلام می‌گردد. چنانچه امکان گردش کار الکترونیکی فرایند پایان‌نامه در سامانه گلستان مهیا شود، مراحل یادشده به شکل الکترونیکی و در سامانه گلستان قابل انجام خواهد بود.